

ФРІЛАНС ЯК СПОСІБ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ XXI СТОЛІТТЯ

Стрімкий розвиток ІТ-технологій та невпинна світова тенденція до глобалізації впевнено вносять у наше життя комунікації, як головні передумови сталого розвитку людини, суспільства й людства. Значна динаміка технологічних і соціальних інновацій суттєво змінює попит і пропозицію на глобальних ринках. Реальне життя переходить у віртуальне: у видах діяльності, що потребують широкої аудиторії все більше використовують електронні ресурси не лише для інформаційного забезпечення, але й для здійснення фактичних операцій. Водночас в умовах жорстких обмежень, що їх накладає сучасність попит вимагає найбільш доступної ціни, а пропозиція вишукує можливості її сформувати. Цей імператив часу поширюється на всі різновиди ринків товарів та послуг, а також на їх похідну – ринок праці.

Останнім часом у світі набула популярності віддалена робота, або фріланс. Поширення цього виду зайнятості зумовлене з одного боку підвищенням конкурентоспроможності через зниження витрат, зокрема соціальних, та зростання продуктивності інтелектуальної праці внаслідок використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та організаційних інновацій. З іншого боку фріланс – це можливість отримати додатковий заробіток для найманих працівників за межами свого регіону і навіть країни. Тому такий вид діяльності є одним із найефективніших засобів боротьби з безробіттям. Для України з високим рівнем інтелектуальної освіти та низькими доходами населення фріланс стає способом самозайнятості і джерелом додаткових доходів.

Один із найбільш популярних порталів, які сприяють працевлаштуванню фрилансером у всьому світі Elance.com проводить

регулярний моніторинг зареєстрованих ІТ-працівників. Відповідно Українці за кількістю фрілансерів знаходяться у списку із 25 країн на 15 місці після Китаю та Індонезії. Зареєстрованих українських фрілансерів на Elance всього 2,5% від американських. Але за рівнем доходів Україна випередила навіть Австрію і Канаду і вийшла на 4 місце у рейтингу. За 2013 рік доход українських фрілансерів склав 24,7% лідера рейтингу – США [1].

Важливим визначальним чинником можливості бути конкурентоспроможним на світовому ринку ІТ-сфери є фактор мови [2]. Це підтверджують факти, які вказують, що найпопулярнішими на світових інтернет-біржах є фрілансери з англомовних країн. Найбільш затребуваними є ІТ-спеціалісти, на другому місці за популярністю на ресурсі - перекладачі, на третьому - дизайнери. Водночас, ІТ-сфера знаходиться на останньому місці за розміром річного зростання розміру винагороди.

Відтак, фріланс має низку переваг як для окремого працівника, так і для економіки країни. Зокрема фріланс:

- є інструментом для зниження рівня безробіття;
- сприяє надходженню іноземної валюти в економіку країни;
- збільшення доходів населення супроводжується підвищенням купівельної спроможності населення та зростанням інвестицій, зокрема у нерухомість;
- зменшує еміграційні процеси.

Розвиток фрілансу в Україні спонукає до дослідження цього явища і врегулювання його в законодавстві.

Список літератури: 1.Elance.com. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.elance.com> 2. Скибінський О.С., Солярчук Н.Ю. Передумови та перспективи розвитку фрілансу в Україні / О.С. Скибінський, Н.Ю. Солярчук // Економіка: реалії часу. - 2013. – Вип. 2 (7). – С.223-225.

